

Spis treści

Wstęp

(T.M. Łaguna, M. Witkowska-Dąbrowska)	9
1. Środowisko i zasoby naturalne	
(A. Karpa, T.M. Łaguna, M. Witkowska-Dąbrowska, M. Zapotoczna)	11
1.1. Środowisko i jego funkcje	11
1.1.1. Definicja środowiska	11
1.1.2. Funkcje środowiska	12
1.1.3. Środowisko a społeczeństwo	14
1.2. Rozwój zrównoważony – sustensywny – samopodtrzymujący się	16
1.2.1. Ekorozwój a rozwój zrównoważony	16
1.2.2. Rozwój zrównoważony w aspekcie ekologicznym – ekorozwój	17
1.2.3. Rozwój zrównoważony w aspekcie cywilizacyjnym	18
1.3. Zasoby środowiska	19
1.3.1. Podział zasobów	19
1.3.2. Parametryzacja zasobów	40
2. Kategorie stosowane w ekonomice środowiska i zasobów naturalnych	
(I.M. de Jesus, T. M. Łaguna, A. Napiórkowska-Baryła, A. Osiecka)	48
2.1. Przychody, dochody i zyski	48
2.2. Kategorie nakładów i kosztów	50
2.3. Koszty środowiskowe	53
2.4. Kategorie wartości	57
3. Metody wyceny zasobów naturalnych	
(I.M. de Jesus, T.M. Łaguna, A. Napiórkowska-Baryła A. Osiecka)	66
3.1. Ocena i wycena obszarów cennych ekologicznie	66
3.2. Aplikacja metod światowych do oceny środowiska i wyceny zasobów naturalnych	77
3.2.1. Analiza kosztów i korzyści (AKK)	77
3.2.2. Analiza efektywności nakładów (AEN)	79

3.2.3. Metoda kosztów zewnętrznych	80
3.2.4. Metoda kosztów środowiskowych	81
3.2.5. Metoda minimalizacji kosztów (MMK)	82
3.2.6. Metoda efektów produkcyjnych (EP)	82
3.2.7. Metoda nakładów prewencyjnych (NP) i kosztów restytucji (KR)	83
3.2.8. Metoda kapitału ludzkiego (KL)	84
3.2.9. Metoda hedoniczna (MH)	85
3.2.10. Metoda kosztów podróży (MMP)	85
3.2.11. Metoda deklarowanych preferencji (MDP)	86
3.3. Wycena środowiska na świecie	87
3.3.1. Straty na obszarach objętych erozją w Mali	87
3.3.2. Publiczny park Lumpinee w Bangkoku	88
3.3.3. Program oczyszczania ścieków dla Bogoty w Kolumbii	88
3.3.4. Program oczyszczania ścieków w Ismailii w Egipcie	89
3.4. Metody i techniki wyceny nieruchomości	90
3.4.1. Podejście porównawcze	90
3.4.2. Podejście dochodowe	93
3.4.3. Podejście kosztowe	95
3.4.4. Podejście mieszane	97
4. Gospodarowanie zasobami naturalnymi <i>(A. Karpa, D. Łaguna, T.M. Łaguna, A. Napiórkowska-Baryła, M. Witkowska-Dąbrowska, M. Zapotoczna)</i>	98
4.1. Gospodarowanie przestrzenią rolniczą	99
4.1.1. Specyfika przestrzeni rolniczej	99
4.1.2. Stan urządzenia rolniczej przestrzeni produkcyjnej w Polsce	100
4.1.3. Kierunki zmian w gospodarowaniu przestrzenią rolniczą	100
4.1.4. Podatek rolny	101
4.2. Gospodarka leśna	104
4.2.1. Plan urządzania lasu	104
4.2.2. Podatek leśny	105
4.3. Ochrona gruntów rolnych i leśnych	107
4.3.1. Istota ochrony gruntów rolnych i leśnych	107
4.3.2. Fundusze celowe w ochronie gruntów rolnych i leśnych	110
4.3.3. Wyłączanie gruntów rolnych i leśnych z rolniczego lub leśnego użytkowania	112
4.3.4. Ochrona zadrzewień i zieleni w miastach i osiedlach wiejskich	119
4.4. Gospodarowanie wodami	122
4.4.1. Korzystanie z wód	122
4.4.2. Ochrona zasobów wodnych	123
4.4.3. Zarządzanie zasobami wodnymi	127
4.5. Gospodarowanie kopalinami	134

4.6.	Skutki gospodarowania przestrzenią	141
4.6.1.	Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego	144
4.6.2.	Skutki środowiskowe	145
4.6.3.	Skutki przestrzenno-architektoniczne	148
4.6.4.	Skutki finansowe dla gminy	153
4.6.5.	Skutki finansowe zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych dla właścicieli	159
5.	Zarządzanie środowiskiem i zasobami naturalnymi <i>(M. Witkowska-Dąbrowska)</i>	164
5.1.	Podstawy prawne zarządzania środowiskiem i zasobami naturalnymi	165
5.1.1.	Elementy systemu zarządzania środowiskiem w Polsce	165
5.1.2.	Regulacje ogólnoprawne	167
5.1.3.	Instrumenty prawno-administracyjne	170
5.1.4.	Instrumenty ekonomiczne	170
5.1.5.	Narzędzia oddziaływania społecznego	171
5.1.6.	Odpowiedzialność w ochronie środowiska	172
5.2.	Wprowadzanie do środowiska substancji lub energii	173
5.2.1.	Emisja ścieków do wód lub do ziemi	174
5.2.2.	Emisja do powietrza	176
5.2.3.	Emisja hałasu	179
5.2.4.	Pole elektromagnetyczne	183
5.2.5.	Odpady	186
5.3.	Systemy zarządzania środowiskiem	195
5.3.1.	Środowiskowe zarządzanie strategiczne	197
5.3.2.	Międzynarodowe systemy zarządzania środowiskowego	203
5.3.3.	System zarządzania środowiskowego zgodny z ISO	206
5.3.4.	System zarządzania środowiskowego zgodny z EMAS	218
	Literatura	221
	Spis tabel	228
	Spis rysunków	230